

مدرسه، خانه ای امن برای زندگی کردن و زندگی آموختن

نرجس خسروجردی، مسعود محمودی

۱- نرجس خسروجردی، کارشناسی ارشد معماری، عضو هیئت علمی آموزشکده فنی و حرفه ای سما واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی مشهد، خراسان رضوی، ایران

۲- مسعود محمودی، دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، پردیس علوم تحقیقات خراسان جنوبی، بیرجند، ایران

(h.khosrojerdy@gmail.com)

نرجس خسروجردی

چکیده

آموزش و پرورش نقش تعیین کننده‌ای در ارتقاء سطح دانش، رشد و اعتلای فرهنگ هر جامعه دارد. شکوفایی، خلاقیت و نوآوری سه واژه بسیار ارزشمند و قابل توجه در جهان امروز به شمار می‌آید و پیشرفت و توسعه هر کشور مرهون همین عوامل است. باتوجه به این که دانش آموزان آینده‌سازان فردای جامعه می‌باشند، تلاش در جهت شکوفایی استعدادها، خلاقیت ذهنی و ایجاد انگیزه برای یادگیری در آن‌ها که از اهداف بنیادی آموزش و پرورش نوین محسوب می‌شود را سرلوحه کار خود قرار داده و جهت دستیابی به پیشرفت و توسعه پایدار در این راستا گام برمی‌داریم. رشد و ظهور خلاقیت بستگی به عواملی جز هوش و استعداد دارد. افرادی که به فراگیری علوم، فنون و هنرها در مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها موفق می‌شوند، تقریباً یک پنجم عمر خود در محیط‌های آموزشی سپری کرده‌اند. تحقیقات نشان می‌دهد که از عوامل بسیار مؤثر تربیتی در آموزش و پرورش نوین، کیفیت معماری در محیط‌های یادگیری است. در نظام تعلیم و تربیت نوین، فضاهای آموزشی در مدارس نه تنها یک محیط خشک و بی روح و فاقد تأثیر در فرآیند یادگیری محسوب نمی‌گردد بلکه به عنوان عاملی زنده، پویا و بسیار تأثیرگذار بر کیفیت فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دانش‌آموزان ایفای نقش می‌کند. در این نگرش تعلیم و تربیت دانش‌آموزان تنها تحت تأثیر کلام معلم نمی‌باشد؛ از این رو طراحی فضاها با هویت ایرانی- اسلامی، رعایت استانداردها و شاخصه‌های کیفی، نیز توجه به ویژگی‌ها و نیازهای روحی و جسمی کاربران در سنین مختلف از عوامل بسیار مهم و تأثیرگذار در بالا بردن سطح کیفی محیط‌های یادگیری محسوب می‌شود. از طرفی توجه به شاخصه‌های عملکردی، اصول و مبانی زیبایی‌شناختی در طراحی فضاهای کالبدی آموزشی علاوه بر پاسخ‌گویی به نیازهای روحی و جسمی کاربران، موجب شکوفایی و پرورش استعدادها و خلاقیت آن‌ها خواهد شد. لذا برخورداری از فضاهای آموزشی مناسب و منطبق با ارزش‌ها و اصالت‌های جامعه یکی از راهکارهای مؤثر در بهره‌بری بیشتر از سرمایه‌های مادی و انسانی می‌باشد. در این مقاله سعی بر آن داریم تا حدامکان با نگاهی جامع و همه‌جانبه، اصول و مبانی معماری جهت طراحی فضاهای آموزشی با هویت ارائه گردد.

کلمات کلیدی

آموزش و پرورش نوین، فضای کالبدی، هویت، فرهنگ، مدارس پایا